

Maade mere eller mindre blev afhængigt af den til enhver Tid siddende Regering, og kun i de senere Aar paalagde man yderligere et saadant Blad en vis aarlig Afgift. En saadan Ordning mener jeg selvfølgelig ingenlunde, at vi skulle komme tilbage til. Men rent vidt forskellig derfra er jo ogsaa den forretningsmæssige Ordning, hvorved Staten siger: Dette Forhold ønske vi ordnet paa den mest praktiske og billige Maade, og det gøres rent forretningsmæssigt derigennem, at Bladet bortforpagtes paa de og de Vilkaar, og saa faar Staten en aarlig Afgift deraf. Man vil maaske derimod indvende, at denne Bortforpagtning af et Monopol, saaledes at det drives af en Privatmand, er noget, som har været stærkt diskuteret, og jeg kunde tænke mig den Indvending fra Ministerbænken, at andre Steder, i det sydlige Europa, hvor man har gjort disse Forsøg, ere de ikke faldne saa heldigt ud. Overfor dette vil jeg imidlertid bemærke, at det, det i Almindelighed kommer an paa ved en saadan Ordning, hvor Staten bortforpagter Monopoler til at drives af private, er det ene Ord: Kontrakten, i Henhold til hvilken Bortforpagtningen finder Sted. Saafremt Forholdet er af den Natur, at Kontrakten kan ordnes paa en saadan Maade, at alle berettigede Interesser varetages paa fuldkommen Maade, vil det Forhold til enhver Tid være det sundeste og rigtigste, fordi alle og enhver erkende, at Privatdrift er praktisk set det bedste og det billigste. Og naar vi se paa det Forhold, der specielt ligger for her — det samme kunde henføres til mange andre Tilfælde —, saa er der jo kun tre Interesser, som i Virkeligheden skulle varetages: De averterendes Interesser, som varetages let gennem Kontrakten ved Fastsættelse af Prisen, Publikums, som skal læse Bladet, og endelig Statskassens Indtægt. Om disse Ting vilde der med stor Lethed kunne skrives en Kontrakt, der kunde gøre Forholdet meget tilfredsstillende; jeg skal ikke nu komme ind paa hvorledes. Det har jo paa andre Omraader herhjemme vist sig, at en Monopolvirksomhed, der blev bortforpagtet, var en meget god Ordning for den vedkommende Kommune, der gjorde det. Det, som vilde blive Resultatet heraf, var, at Staten kom ud af alle disse Forhold, Staten skulde ikke beskæftige sig med Bladudgivervirksomhed, Staten skulde ikke føre Kontrol med dette Organ, det skulde ikke opføres med sit særlige Regnskab. Der var kun dette ene at gøre fra den

højtærede Ministers Side hvert Aar eller visse Gange om Aaret, at underskrive den Kvittering, som gav Statskassen en sikker og bestemt aarlig Indtægt. I den Forstand vilde det være en Venden tilbage til Forholdene før Systemskiftet, at man fra at have en usikker Indtægt — ja, undertiden et Underskud — vilde faa sin faste, bestemte aarlige Indtægt. Derfor vil jeg fremsætte dette til Overvejelse, idet jeg paa Sagens nuværende Stadium ikke agter at stille Ændringsforslag derom.

Hey: De Bemærkninger, som den ærede foregaaende Taler (Poul Rasmusen) fremsatte med Hensyn til en eventuel Bortforpagtning af Statstidenden, kan jeg ganske slutte mig til. Jeg har oftere her i Salen haft Lejlighed til at udtale den Mistillid, jeg nærer til — jeg kan godt sige næsten al Statsdrift.

Naar jeg har anmodet om Ordet nu, er det kun for at gøre nogle faa Bemærkninger i Tilslutning til, hvad jeg fandt Anledning til at sige, da vi for ikke længe siden drøftede Spørgsmaalet om den lollandske Sparebank, idet jeg da henlede Opmærksomheden paa, at man i Statstidende kan træffe Bekendtgørelser, som slet ikke høre hjemme der, og som Statstidenden er uberettiget til at optage. Den Gang nævnedes jeg en Bekendtgørelse, der omfattede ikke mindre end tre Spalter, fra Den danske Landmandsbank, og som intet havde at gøre med Statstidenden. Jeg har nu for mig liggende et Eksempplar af Statstidende fra 12. April, i hvilket der findes en Bekendtgørelse om en ganske almindelig Aktieselskabs-Generalforsamling. Den hører heller ikke hjemme i Statstidende, og der burde ganske sikkert træffes Foranstaltninger til at forhindre Optagelsen af saadanne Bekendtgørelser netop nu, da vi have fastsat og ogsaa udvidet Grænsen for, hvad der kan optages i Statstidende. Jeg har kun disse to Tilfælde; det kan synes lidt, men det hænger sammen med, at jeg ikke hører til de daglige Læsere af Statstidende og kun rent tilfældigt, fordi jeg har haft med den Sag at gøre, som jeg nævnedes før, har læst de Nummere. Men efter hvad man har fortalt mig, vil det være overdentlig let at finde mange af den Slags Tilfælde. Jeg har fundet det uforholdt at undersøge det nøjere, fordi jeg er ganske overbevist om, at den højtærede Indenrigsminister vil drage Omsorg for, at der i Statstidende kun kommer, hvad der skal komme.